

Formy novinářské a rétorické argumentace za Velké francouzské revoluce

Vypracoval: Michael Dudzik

Předložená práce, jakkoli je napsaná poutavě a se znalostí věci, trpí arci jedním paradoxem: vůbec není o tom, co naznačuje její titul. V první části práce autor velice čtivě převypráví sled událostí, které vedly od počátků Velké revoluce až k Robespierrově popravě (str. 5 – 39). Snad jediné, co lze této „teoretické“ (jak to autor nazývá) části vytknout, je jistá rétorická přepjatost (hovořit o Francii jako o „zemi galského kohouta“ /str. 7/, o „krvavém písmu“, jímž se něco zapíše do francouzských dějin /str. 11/, o „kněžském rouchu, působícím jako červený hadr na rozzuřeného francouzského býka“ /str. 15/, o tom, že Robespierre cítí, „že se nad ním smráká uvnitř země“ /str. 34/ atd. přece jen působí trochu nepatříčně). Jinak je ovšem tato část velmi přehledným zpracováním toho, co se v oněch několika letech ve Francii dělo.

Čtenář s napětím tedy očekává „praktickou“ část, jenže tady přijde jisté zklamání: žádná analýza novinářské ani rétorické argumentace není vůbec provedena, jenom se znovu, byť z odlišné perspektivy, projde seznam jednotlivých politických frakcí, občas se, pravda, něco z dobového tisku cituje, ale nejsou z toho vyvozeny žádné důsledky ani to není podrobena žádnému rozboru. Co je tedy o oné dobové argumentaci možno říci? Autor o ní neříká nic, a když čte člověk závěr, nemůže se ubránit pocitu, že se jedná o závěr jiné práce: „Řídila se Francouzská revoluce novinami, nebo se noviny podřizovaly jejímu průběhu? Oboustranný vztah této události s periodickým tiskem je více než jasný“ (str. 59). Proč se ale o onom oboustranném vztahu předtím řeklo tak málo, pokud vůbec něco? Stejně tak byl v úvodu práce velice zajímavě tematizován fenomén veřejného mínění (str. 1) a „hlavní myšlenka práce“ byla formulována následovně: „jak noviny formují smýšlení francouzského obyvatelstva?“ (str. 2). Možná jsem nedovtipný, ale o tom jsem se v práci nedočel právě vůbec nic. Ne že by citace z dobových pramenů nebyly zajímavé, ale jak již bylo řečeno, nejsou analyzovány, natož aby potom byly analyzovány ony *formy* argumentace, avizované v titulu práce. Některé náznaky zde jsou (např. str. 55, 56 – 57), ale čtenář neví, co si s nimi počít.

Především proto se nemohu ubránit jistým rozpakům: práce se čte velmi dobře a je zajímavá, ale spíše jako historiografický přehled než jako nějaký analytický výkon. Navrhuji tedy známku **velmi dobře**.

Praha, 30. 5. 2016

Josef Fulka